

Na podlagi 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/2008, 123/2008, 8/2011, 30/2011, 90/2012), Strokovnih podlag za razglasitev stare ljubeljske ceste EŠD 326 za kulturni spomenik lokalnega pomena, ki jih je pripravil Zavod za varstvo kulturne dediščine, OE Kranj, februar 2013 ter 9. in 18. člena Statuta občine (Uradni list RS, št. 19/2013) je Občinski svet Občine Trzič na _____ redni seji dne _____ sprejel

O D L O K

O RAZGLASITVI DELA STARE LJUBELJSKE CESTE EŠD 326 ZA KULTURNI SPOMENIK LOKALNEGA POMENA

1. člen (ime spomenika)

Enota dediščine: STARA LJUBELJSKA CESTA, EŠD 326, predstavlja makadamsko cesto v severnem delu Podljubeljske doline in poteka od Lajba do piramid na slovenski strani starega mejnega prehoda Ljubelj.

Za kulturni spomenik lokalnega pomena se razglasi DEL STARE LJUBELJSKE CESTE, EŠD 326, od mejnega prehoda Ljubelj do piramid na slovenski strani starega mejnega prehoda Ljubelj (v nadaljnjem besedilu: spomenik).

2. člen (utemeljitev razglasitve)

Vrednote, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik, so:

- zgodovinsko kulturna pričevalnost,
- eden najstarejših gorskih prelazov v Evropi,
- od leta 1728 najpomembnejša povezava, glavna komercialna magistrala med Dunajem in Trstom z dvema kamnitima piramidama na prevalu,
- leta 1920 na vrhu prevala nova državna meja,
- posebne tehnične lastnosti in kulturno zgodovinski pomen,
- ohranjena takšna kot je bila pred ukinitvijo prometa leta 1966,
- kapelica Sv. Krištofa ob cesti,
- prizorišče tradicionalnih kulturno – športnih prireditev in dogajanj.

Spomenik se razglasi z namenom, da se zagotovita njegov nadaljnji obstoj in celovitost ter ohranijo naslednje varovane sestavine:

- trasa ceste z makadamskim ustrojem in njene sestavine, kot so: oporni kamniti zidovi, vodni prepusti, prvotni tlak, koritnice z izpusti, ročno klesani kamni s posameznimi vklesanimi oznakami, ročno klesane barbakane, tlakovane kamnite in naravne mulde, stacionažni cestni kamni z vklesanimi in barvnimi oznakami, zidane cestne ograje in stebriči iz ročno oblikovanih klesancev, ograjni kovinski deli;
- cestni prelaz z zgodovinskim mejnim kamnom in piramidama;
- zidana kapelica Sv. Krištofa ob trasi ceste.

3. člen (obseg spomenika in vplivnega območja)

Spomenik obsega naslednjo nepremičnino oz. parcelno številko, k. o. Podljubelj:

Parc. št.	cela / del
941/6	cela

Zaradi zagotavljanja prostorske celovitosti se spomeniku določi vplivno območje, ki obsega naslednje nepremičnine oz. parcele številke, vse k. o. Podljubelj:

Parc. št.	cela / del
406	cela

407	cela
408	cela
409	cela
410	cela
1022	cela
405/1	del pas 5 metrov v delih kjer je parcela 941/6 v stiku s parcelo št. 405/1
411/1	del pas 5 metrov v delih kjer je parcela 941/6 v stiku s parcelo št. 411/1
411/2	cela
411/3	del pas 5 metrov v delu kjer je parcela 941/6 v stiku s parcelo št. 411/3
411/4	cela
404/1	del pas 5 metrov v delu kjer je parcela 941/6 v stiku s parcelo št. 404/1
21/1	del pas 5 metrov v delu kjer je parcela 941/6 v stiku s parcelo št. 21/1
17/1	del pas 5 metrov v delu kjer je parcela 941/6 v stiku s parcelo št. 17/1
1037/1	del pas 5 metrov v delu kjer je parcela 941/6 v stiku s parcelo št. 1037/1
18	del pas 5 metrov v delu kjer je parcela 941/6 v stiku s parcelo št. 18

Vplivno območje spomenika je določeno kot 5 metrski pas na obeh straneh varovanega dela trase stare ceste izključno zaradi potreb po ohranjanju prostorske celovitosti ceste in zaradi vzdrževanja ceste.

Planinska koča na prelazu, parc. št. 405/2 k.o. Podljubelj, stoji na območju spomenika, vendar se s tem odlokom ne razglašajo za spomenik.

4. člen (varstveni režim za spomenik)

V neokrnjenosti, izvornosti in celovitosti se varuje in ohranja:

- traso in gabarite makadamske ceste;
- avtentične materiale in tehniko gradnje ter obliko in strukturo ročno klesanih kamnov opornih zidov, ograj, stebričev, muld, vodnih izpustov – barbakan in koritnic;
- gabarite prelaza s kamnitima piramidama in mejnim kamnom na avtentični lokaciji vključno z vsebino, barvo in obliko napisov;
- komunikacijsko navezavo ceste in prelaza s piramidama na javni prostor in sosednje objekte;
- zgodovinske, arhitekturne, tehniške in oblikovno - estetske prvine ceste in posameznih elementov (makadamskega vozišča, kamnitih opornih zidov, obcestnih kamnov in ograj, kamnitih muld, barbakan in vodnih prepustov,
- kapelico sv. Krištofa ob cesti.

Na spomeniku je prepovedano:

- izvajati posege in dejavnosti, ki bi poškodovali ali kakorkoli razvrednotili zgodovinski pomen in varovane lastnosti spomenika,
- izvajati javni cestni promet,
- spravljati les čez oporne zidove, uporabljati cesto za odlaganje, skladiščenje in odvoz lesa s težko mehanizacijo,
- poškodovati, podreti, odstraniti ali zamenjevati z neustreznimi nadomestki sestavne dele ceste, zidov, ograj, kamnov, piramid;
- odkopavati, spodkopavati, zasipavati ali kako drugače spreminjati gabarite in podobo ceste in sestavnih delov;
- vgrajevati, pritrjevati in locirati infrastrukturne vode ter objekte in naprave v vidno izpostavljene dele spomenika,
- trajno postavljati reklamne in druge table oz. napise, razen tistih, katerih postavitve in mesto pritrditve odobri pristojni Zavod za varstvo kulturne dediščine (v nadaljevanju ZVKD) in so namenjeni predstavitvi spomenika;
- s posegi ogrožati statično trdnost spomenika;

- izvajati posege in dejavnosti brez predhodno pridobljenih kulturno-varstvenih pogojev in soglasja pristojnega ZVKD.

Na spomeniku je dovoljeno:

- opraviti vzdrževalne in/ali obnovitvene ter konservatorsko restavratorske posege;
- posegati v konstrukcijsko zasnovo, da se zagotovi odvodnjavanje, statična stabilnost, ohranjanje in vzdrževanje varovanih oblikovnih in tehniških lastnosti spomenika;
- izvajati sondažna in druga znanstveno raziskovalna dela;
- posegati v okolico spomenika in njegovo hortikulturno ureditev zaradi vzdrževanja ter boljše predstavitve in varovanja spomenika;
- izvajanje kulturne, pohodniške, rekreacijske, izobraževalne in turistične dejavnosti na nedestruktivni in za naravno okolje neškodljiv način;
- postavitve začasnih premičnih objektov za potrebe izvedbe prireditev, ki ne zahtevajo destruktivnih poseganj v varovane sestavine spomenika.

5. člen

(varstveni režim za vplivno območje spomenika)

V vplivnem območju spomenika je prepovedano:

- izvajati golosek in graditi gozdne vlake za spravilo lesa;
- trajno locirati kakršnekoli infrastrukturne naprave in objekte;
- odkopavati, spodkopavati, zasipavati ali kako drugače spreminjati konfiguracijo in naravne terenske danosti vplivnega območja;
- trajno postavljati reklamne in druge table oz. napise, razen tistih, katerih postavitve in mesto pritrditve odobri pristojni ZVKD in so namenjeni predstavitvi spomenika;
- izvajati posege, s katerimi bi statično ogrožali oporne zidove in ograje;
- izvajati posege in dejavnosti, s katerimi bi se razvrednotilo ali kakorkoli poškodovalo spomenik, njegove sestavne dele in vplivno območje spomenika.

V vplivnem območju je dovoljeno:

- opraviti sanitarno sečnjo drevja in druga vzdrževalna dela, ki so nujna za ohranjanje obstoječe rabe in so načrtovana z gozdno gospodarskim načrtom pristojnega Zavoda za gozdove;
- opraviti vzdrževalne in/ali obnovitvene gradbene in konservatorske posege, da se zagotovi odvodnjavanje, geološka stabilnost zemljine, statična stabilnost konstruktivnih delov ceste (opornih zidov, ograj, izpustov) ter zagotovi ohranjanje naravnih geografskih lastnosti vplivnega območja;
- izvajati sondažna in druga znanstveno raziskovalna dela;
- posegati v okolico spomenika in njegovo hortikulturno ureditev zaradi vzdrževanja ter boljše predstavitve in varovanja spomenika;
- opraviti druga za spomenik nujna in predhodno strokovno utemeljena dela,
- izvajanje kulturne, pohodniške, rekreacijske, izobraževalne in turistične dejavnosti na nedestruktivni in za naravno okolje neškodljiv način;
- postavitve začasnih premičnih objektov za potrebe izvedbe prireditev, ki ne zahtevajo destruktivnih poseganj v varovane sestavine spomenika.

6. člen

(gospodarjenje z gozdovi)

V okolici spomenika (zaledju) je območje gozda, ki je razglašen kot varovalni gozd, kjer je gospodarjenje z gozdom in uporaba ceste v času spravila lesa omejeno:

- opravi se lahko sečnjo drevja v skladu z gozdno gospodarskim načrtom in druga vzdrževalna dela, ki so nujna za ohranjanje obstoječe rabe in so načrtovana z gozdno gospodarskim načrtom pristojnega Zavoda za gozdove;
- spravilo lesa je dopustno le z uporabo žičnice;
- spravilo lesa se izvede v času, ko so tla suha ali zmrznjena;
- spravilo lesa se izvaja sprotno in se ga ne skladišči na cesto;

- podrobni pogoji, način spravila lesa, čiščenje, sanacija in lokacija se opredeli v odločbi, ki jo izda pristojni Zavod za gozdove, na podlagi predhodno pridobljenih projektnih pogojev in soglasij ZVKD ter lastnika/upravljavca ceste.

7. člen
(dostopnost spomenika)

Lastnik in upravljavec spomenika morata javnosti omogočiti dostop do spomenika in njegovega vplivnega območja za kulturno predstavitev ob upoštevanju varstvenih režimov.

8. člen
(označitev)

Spomenik se označi s predpisano oznako, v skladu s Pravilnikom o označevanju nepremičnih kulturnih spomenikov (Uradni list RS, št. 57/11), mikrolokacijo določi ZVKD.

9. člen
(pogoji in soglasja)

Za vse posege v spomenik in njegovo vplivno območje, je treba predhodno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje ZVKD ter soglasje lastnika/upravljavca spomenika.

10. člen
(predkupna pravica)

Občina ima predkupno pravico na vseh parcelah v vplivnem območju spomenika.

11. člen
(nadzor)

Nadzor nad izvajanjem odloka opravlja inšpektorat, pristojen za področje kulturne dediščine.

12. člen
(vpis v zemljiško knjigo)

Na predlog Občine Tržič se v zemljiški knjigi zaznamuje status kulturnega spomenika in status vplivnega območja spomenika na parcelah, navedenih v 3. členu tega odloka, v roku 6 mesecev po uveljavitvi odloka.

13. člen
(kartografski del)

Kartografski prikaz spomenika je sestavni del odloka.

14. člen
(veljavnost)

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 371-0004/2012-34
Tržič, dne _____

Župan Občine Tržič
Mag. Borut Sajovic